

Komissio muistuttaa liittohallitusta perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan lykkäävästä vaikutuksesta ja kiinnittää sen huomion *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* N:o C 318, 24.11.1983, sivulla 3 julkaistuu tiedonantoon, jossa ilmoitettiin, että kaikki laittomasti, toisin sanoen ilman ennakoilmoitusta tai odottamatta perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti komission lopullista päätöstä myönnetty tuki on perittävä takaisin tuen saajalta, jolloin korko lasketaan tuen maksamispäivästä alkaen korkokannalla, joka vastaa tukiohjelmien nettoavustusekvivalentin laskemisessa samana aikana käytettyä viitekorkoa.

Komissio kehottaa Saksan viranomaisia ilmoittamaan tuensaajayritykselle välittömästi menettelyn aloittamisesta ja siitä, että se voi joutua maksamaan kaiken laittomasti saamansa tuen takaisin.

Komissio ilmoittaa myös liittohallitukselle julkaisevansa tämän kirjeen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* antaa muille jäsenvaltioille ja muille asianomaisille osapuolille mahdollisuuden esittää huomautuksensa. Huomatkaa myös, että kolmannet osapuolet, jotka voivat osoittaa asian koskevan heidän etuaan, voivat saada jäljennöksen tästä kirjeestä. Siksi teitä pyydetään ilmoittamaan komissiolle seitsemän päivän kuluessa tämän kir-

jeen tiedoksisaamisesta, katsotteko tämän kirjeen sisältävän jotakin markkinoiden kannalta arkaluonteista tietoa, jonka tahtoisitte poistettavaksi siitä ennen julkaisemista. Ilmoittakaa selkeästi syyt kussakin tapauksessa. Jos komissio ei saa ilmoitetun ajan kuluessa perusteltua pyyntöä, se katsoo teidän suostuvan kirjeen koko tekstin julkaisemiseen. Huomautuksenne tulee lähettää kirjattuna kirjeenä tai telekopiona jäljempänä olevaan osoitteeseen.

(...)"

Komissio kehottaa muita jäsenvaltioita ja asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kyseisistä tukitoimenpiteistä kuukauden kuluessa tämän tiedonannon julkaisemispäivästä seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto (PO IV)
Valtion tukien osasto
Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Brussel — Bruxelles

Telekopio + 322 296 9813.

Nämä huomautukset toimitetaan Saksan liittotasavallan hallitukselle.

VALTION TUKI

C 58/95 (ex NN 72/95)

Saksa (Nordrhein-Westfalen)

(96/C 144/06)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92, 93 ja 94 artikla)

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukainen komission tiedonanto muille jäsenvaltioille ja asianomaisille osapuolille tuesta, jonka Saksa on myöntänyt jätteiden-käsittely-yritys Gemeinnützige Altstoffverwertung GmbH:lle

Jäljempänä toistetulla kirjeellä komissio ilmoitti Saksan hallitukselle päätöksestään aloittaa menettely:

"Hallituksenne toimitti 23 päivänä maaliskuuta ja 6 päivänä heinäkuuta 1995 päivätyillä kirjeillä komission pyynnöstä tiedon Gemeinnützige Altstoffverwertung GmbH (GAV) — yrityksen hyväksi tehdystä rahoitusjärjestelystä. Komissio oli pyytänyt tietoja saatuaan valituksia GAV:n kilpailijoilta ja eräältä jätehuoltoalan liitolta. Valitusten tekijät esittivät, että GAV:lle oli myönnetty tukea ja että yritys oli siten pystynyt sijoittumaan kierrätyskelpoisten yritysjetteden markkinoille ja vie-

mään valitusten tekijöiltä asiakkaita aggressiivisella asiakashankinnalla ja hinnoittelulla.

Hallituksenne komissiolle toimittamien tietojen mukaan GAV:lle oli myönnetty seuraavat varat:

— Vuonna 1992 GAV sai 2,7 miljoonan Saksan markan avustuksen uuden lajitteluhallin rakentamiseen kierätettäviä jätteitä varten, joita se voi kerätä yrityksistä ja toimistoista myydäkseen ne sekundaariraaka-aineksi. Tuen myönsi Bezirksregierung Köln ad hoc-pohjalta.

— GAV on saanut Aachenin kaupungilta seuraavat vuotuiset avustukset työntekijöidensä kannustamiseen (Zuschuß zu arbeitsmotivierenden Maßnahmen):

1991: 348 000 Saksan markkaa
 1992: 244 968 Saksan markkaa
 1993: 179 243 Saksan markkaa
 1994: 59 621 Saksan markkaa.

Komissio on ottanut huomioon nämä varat myöntäneiden viranomaisten mielipiteen, että ne eivät ole tukea 92 artiklan 1 kohdan mukaisessa merkityksessä. Viranomaiset perustavat mielipiteensä kahteen tekijään: Ensiksikin GAV ei ole voittoa tavoitteleva yhtiö, vaan se palvelee vain yleistä etua. Toiseksi GAV:lle annettulla rahalla katetaan vain niitä lisäkustannuksia, joita syntyy sen palkatessa, kouluttaessa ja tukien nuoria ja erityisen vaikeasti työllistettäviä työttömiä. Toisaalta viranomaiset myöntävät, että GAV kilpailee muiden yritysten kanssa. He ilmoittavat myös valvovansa GAV:ia ja todenneensa, että aggressiivista markkinakäyttäytymistä ei ole ilmennyt.

Komissio pyysi ja sai tietoja myös muista GAV:lle myönnetyiksi väitetyistä tuista. Nämä myönnettiin osana perustamissopimuksen 101 artiklan mukaisia yleisiä toimenpiteitä, eivätkä ne siten muodosta tukea.

Kuten edellä on esitetty, GAV sai erityisesti sille suunnattuja varoja julkisilta viranomaisilta yhteensä 3 531 832 Saksan markkaa vuodesta 1991 alkaen. Tällä hetkellä käytössään olevien tietojen perusteella komissio katsoo, että nämä varat ovat tukea, koska ne antoivat GAV:lle mahdollisuuden rakentaa uusi lajitteluhalli ja sijoittautua yritysätteiden markkinoille joutumatta vastaamaan itse kaikista kustannuksista.

Jotta voitaisiin päättää, vääristääkö tuki todennäköisesti kilpailua ja vaikuttaako se kauppaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, on erotettava toisistaan kotitalousjätteen markkinat, joilla GAV oli toiminut vuodesta 1990, ja yritysätteiden markkinat, joilla GAV vähitellen laajensi toimintaansa vuoden 1992 jälkeen.

Kotitalousjätteen kerääminen, mukaan lukien kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräykset, on perinteisesti kunnallisten viranomaisten tehtävä. Komissio on aiemmin katsonut⁽¹⁾, että näihin keräyksiin suunnatut kannustimet eivät ole tukea, mikäli sekundaariraaka-ainetta tarjotaan markkinahintaan.

'Kaksoisjärjestelmään' kuuluva pakkausjätettä sisältävien yritysätteiden kerääminen, lajittelu ja markkinointi ei kuulu viranomaisten tavanomaisiin tehtäviin. Monet kau-

palliset yritykset toimivat tällä alueella, ja ne kilpailevat keskenään. Kilpailu voi myös ylittää valtioiden rajat erityisesti, jos tukea saava yritys sijaitsee lähellä muiden jäsenvaltioiden rajaa. Tämän vuoksi sellaiselle yritykselle annettu tuki voi vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tässä yhteydessä on muistettava, että 'kaksoisjärjestelmän' käyttöönotto Saksassa sai aikaan monia valituksia muista jäsenvaltioista; valitukset koskivat järjestelmän vaikutuksia niiden kierrätyskelpoisen jätteen kotimarkkinoihin. Komissio tutki tämän järjestelmän soveltuvuutta yhteismarkkinoille ja erityisesti 30, 85, 86, 90 ja 92 artiklaan. Koska järjestelmä perustuu sellaisten yhtiöiden väliseen sopimukseen, jotka eivät saa valtion rahoitusta, komissio katsoi, että kyse ei ollut valtion tuesta.

GAV:n omistaa Sozialwerk Aachener Christen e. V, eikä yhtiö sen enempää kuin sen omistajakaan tavoittele voittoa. Tällä ei ole kuitenkaan merkitystä arvioitaessa tuen vaikutuksia kauppaan ja kilpailuun, jos GAV kilpailee voittoa tavoittelevien jätteenalan yritysten kanssa. Väite, että tuen tarkoitus on vain kattaa lisäkustannuksia, ei poista varojen tukiluonnetta, mutta tätä väitettä on tarkasteltava siltä kannalta, voidaanko tuki katsoa perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan sisältämiin poikkeuksiin kuuluvaksi.

Saksan viranomaiset myöntävät, että GAV kilpailee muiden yritysten kanssa, eivätkä kiistä, että nämä yritykset ovat menettäneet tilauksia GAV:lle. Näin ollen tuki vaikuttaa kilpailuun. Vaikka GAV:n keräystoiminta on paikallista, se yrittää myydä tuotteitaan myös Belgiaan. Se seikka, että myös Alankomaiden ja Belgian puolella olevat yritykset ovat esittäneet valituksia, vahvistaa, että yritysjetuhoito — erityisesti jätteen ja pakkausjätteen osalta — ei rajoitu paikallisiin markkinoihin ja että tähän toimintaan myönnetty tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Käytettävissään olevien tietojen perusteella komissio päätelee, että 2,7 miljoonan Saksan markan avustus ja vuodesta 1992 vuotuisina avustuksina myönnetty 483 832 Saksan markkaa, yhteensä 3 183 832 Saksan markkaa, vääristävät kilpailua ja vaikuttavat kauppaan perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa ja ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Vain 348 000 Saksan markan avustus, joka myönnettiin vuonna 1991, jolloin GAV toimi vain kotitalousjätteiden alalla, ei kuulu perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

Komissio pahoittelee sitä, että sen enempää, 2,7 miljoonan Saksan markan avustusta kuin vuotuisia avustuksia-kaan ei ilmoitettu etukäteen perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdassa määrättyllä tavalla ja että hallituksenne siten ei täyttänyt perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Näin ollen tuki on myönnetty laittomasti.

(¹) Vastaus kirjalliseen kysymykseen N:o 2057/92, EYVL N:o C 47, 18.2.1993, s. 14.

Tarkasteltuaan 3 183 832 Saksan markan tuen soveltuvuutta niihin poikkeuksiin, joita yleisestä soveltumattomuudesta yhteismarkkinoille voidaan myöntää, komissio toteaa, että Aachen ei sijaitse alueella, jolle voitaisiin myöntää aluetukea 92 artiklan 3 kohdan a tai c alakohdan perusteella.

Ainoa poikkeus, joka voisi olla sovellettavissa, on 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa esitetty tuki, jolla edistetään tietyin taloudellisen toiminnan kehittymistä, kun tuki ei vaikuta kielteisesti kaupankäynnin edellytyksiin siinä määrin, että se olisi yhteisen edun vastaista. Sen toteamiseksi, soveltuuko tämä poikkeus GAV:n saamaan tukeen, komissio katsoo, että tulee erottaa toisistaan vuotuiset avustukset ja 2,7 miljoonan Saksan markan investointiavustus.

Vuotuisten avustusten osalta Saksan viranomaiset esittävät, että niiden tarkoitus on vain kattaa niitä lisäkustannuksia, joita GAV:lle koituu sen ottaessa palvelukseen, kouluttaessa ja tukien nuoria ja vaikeasti työllistettäviä työttömiä. On varmasti totta, että tämä tehtävä aiheuttaa lisäkustannuksia, ja valitusten esittäjätkin myöntävät, että GAV:lla on erityishenkilöstöä (sosiaaliapu, koulutus) käsittelemässä nuoria ja vaikeasti työllistettäviä henkilöitä; GAV:n palkkaamat vähäosaiset työntekijät vähentävät myös sen yleistä tuottavuutta. GAV ei kuitenkaan ole yritys, joka palkkaa yksinomaan objektiivisista haitoista kärsiviä työntekijöitä. Sen 58 työntekijästä 14 on vammaisia ja 29 kuuluu pitkäaikaistyöttömien ryhmään.

Saksan viranomaisten ja valitusten esittäjien välillä vallitsee mielipide-eroja siitä, katetaanko vuotuisina avustuksina myönnettyillä tuella yksinomaan lisäkustannuksia vai mahdollistaako se GAV:n epäreilun kilpailun. Saksan viranomaiset esittävät, että Aachenin ja GAV:n välisessä sopimuksessa edellytetään nuorisoviraston, riippumattoman konsultin ja laskentaviraston seuraavan tuen käyttöä. Kilpailijat väittävät, että GAV polkee hintoja.

Saksan viranomaisten soveltamalla kolmikantavalvonalla on varmistettava, että vuotuisia avustuksia ei käytetä väärin. Saksan viranomaisten on todistettava ja osoitettava, että vuotuiset avustukset rajoitetaan määrään, joka on välttämätön sosiaalisten lisäkustannusten tasoitamiseksi, ottaen myös huomioon yleisten toimenpiteiden perusteella myönnettävät edut. Vain silloin komissio voi päätellä, että tuki palvelee Essenin Eurooppa-neuvoston viidennen suosituksen toteuttamista, jonka mukaan työn tarjoaminen on keskitettävä niihin, joiden on kaikkein vaikeinta löytää työtä, ja tämä on tehtävä vaikuttamatta kielteisesti kaupankäynnin ehtoihin yhteisen edun vastaisesti; silloin voitaisiin 92 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeuksen katsoa olevan sovellettavissa vuotuisiin avustuksiin.

Vuonna 1992 uuden lajittelukeskuksen rakentamiseen myönnetyn 2,7 miljoonan Saksan markan investointiavustuksen osalta eivät Saksan viranomaiset ole osoittaneet mitään yhteyttä sosiaalisiin lisäkustannuksiin. Muutakaan perustelua ei komissiolle ole esitetty. Tuen tämän osan soveltuvuus yhteismarkkinoille on tämän vuoksi kyseenalaista ja komissio on sitä mieltä, että sen on aloitettava 93 artiklan 2 kohdan mukainen menettely myös tuen tähän osaan nähden.

Tämän vuoksi komissio on päättänyt aloittaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn GAV:lle vuodesta 1992 alkaen laittomasti myönnetyn 3 183 832 Saksan markan suuruisen tuen vuoksi.

Menettelyn osana komissio antaa täten hallituksellenne mahdollisuuden esittää kuukauden kuluessa tiedon saamisesta tästä kirjeestä huomautuksensa ja kaikki tuen kannalta merkitykselliset tiedot.

Komissio muistuttaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 3 kohdan lykkäävästä vaikutuksesta ja kiinnittää huomiotanne 24 päivänä marraskuuta 1983 *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* N:o C 318 sivulla 3 julkaistun tiedonantoon, jossa määrättiin, että kaikki laittomasti myönnetty tuki, josta ei siis ole tehty ennakoilmoitusta eikä odotettu komission lopullista päätöstä perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelytavan mukaisesti, voidaan periä takaisin tuensaajalta, jolloin peritään myös tuen maksamispäivästä alkaen korko, joka vastaa tuolloin tukiohjelmien nettoavustusekvivalenteja laskettaessa käytettyä viitekorkoa.

Komissio kehottaa Saksan viranomaisia ilmoittamaan tuen saaneelle yritykselle viivyttämättä menettelyn aloittamisesta ja siitä, että se voi joutua maksamaan takaisin kaiken perusteettomasti saamansa tuen.

Komissio ilmoittaa hallituksellenne myös, että tämä kirje julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, jossa myös kehoitetaan muita jäsenvaltioita ja muita asianomaisia esittämään huomautuksensa."

Täten komissio kehottaa muita jäsenvaltioita ja asianomaisia esittämään kyseisiä toimenpiteitä koskevat huomautuksensa kuukauden kuluessa tämän tiedonannon julkaisemisesta osoitteella

Euroopan komissio
PO IV G 5
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bryssel.

Huomautukset toimitetaan Saksan hallitukselle.